

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Notă cu privire la prognoza preliminară a principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2022-2024

Introducere

În temeiul prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (nr.181 din 25.07.2014) și a ordinului Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului (nr.209 din 24.12.2015), Ministerul Economiei și Infrastructurii a elaborat o variantă preliminară a Prognozei indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2024.

La elaborarea prognozei s-a luat în considerare evoluția economiei naționale în anul 2020, sub impactul pandemiei Covid-19, principalele aspecte ale prognozei economiei mondiale, în special a țărilor care sunt principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova, precum și prognoza privind rata inflației și cursul de schimb al leului, coordonată cu Banca Națională a Moldovei.

După un an cu provocări majore, când economia Republicii Moldova a fost afectată puternic de condiții climatice extreme și criza pandemică, înregistrând un declin de -7%, în anul 2021 se anticipează o revigorare treptată a economiei. Conform proiecțiilor, Produsul intern brut va înregistra o creștere reală de circa 6% în anul 2021, iar în următorii ani (2022-2024) creșterea economică se va menține pe o traiectorie ascendentă în jur de 4%.

Totodată, menționăm despre interdependența indicatorilor vizați de evoluția pandemiei care poartă la moment un caracter incert. În condițiile situației epidemiologice actuale, este în creștere riscul de reintroducere a unui sistem de restricții mai severe pentru protecția sănătății populației și de prevenire a răspândirii COVID-19, fapt ce poate influența datele prognozate.

Evoluția economiei naționale în anul 2020

Criza pandemică și seceta au afectat puternic economia Republicii Moldova, Produsul intern brut diminuându-se cu 7% în anul 2020. Majoritatea sectoarelor economice au contribuit negativ la evoluția Produsului intern brut, dar influențe majore se remarcă din contul sectorului agricol, comerțului intern de bunuri cu ridicata și cu amănuntul, industria, activități profesionale, științifice și tehnice, tranzacții imobiliare etc. Totodată, pe partea cererii, măsurile restrictive impuse în contextul răspândirii pandemiei au condus la diminuarea accentuată a consumului populației. Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat scăderea activității investiționale. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici, generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale.

Sectorul industrial a scăzut cu 5,5%. Diminuarea cererii externe din partea țărilor partenere afectate de COVID-19, concomitent cu seceta din anul 2020, au determinat scăderea producției în special în ramurile exportatoare și cele ale industriei alimentare: industria constructoare de mașini, industria ușoară, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor, fabricarea băuturilor, fabricarea altor produse alimentare.

Condițiile climatice nefavorabile au determinat scăderea esențială a volumului producției agricole. În 2020 acesta s-a diminuat cu 27,1%. Producția vegetală a scăzut cu 35,9%, iar producția animalieră - cu 3,8%. Au înregistrat descreșteri semnificative majoritatea culturilor agricole: porumbul, floarea soarelui, grâul, strugurii, legumele, fructele, rapița, soia, orzul, sfeclă de zahăr.

Transportul de mărfuri și pasageri a fost unul din cele mai afectate sectoare de pandemie. În 2020 transportul de pasageri a scăzut aproape în jumătate (-46,1%), iar transportul de mărfuri - cu

12,5%. Închiderea hotarelor și restricțiile de călătorie, precum și restrângerea volumului schimburilor comerciale în timpul crizei pandemice au constituit factorii de bază ce au determinat aceste involuții.

Comerțul intern de bunuri cu amănuntul a fost în creștere, însă comerțul cu servicii s-a diminuat esențial din cauza efectelor pandemiei. În 2020, comerțul de bunuri cu amănuntul a înregistrat o creștere de 4,6% (în prețuri comparabile), celelalte domenii ale comerțului interior fiind în scădere: volumul serviciilor de piață prestate populației – -15,7% (în prețuri comparabile), volumul serviciilor prestate întreprinderilor – -15,5% (în prețuri curente), comerțul cu ridicata – -5,6% (în prețuri curente), comerțul cu autovehicule – -18,1% (în prețuri curente).

Pandemia COVID-19 a produs efecte dramatice industriei de turism. În anul 2020 agențiile de turism și turoperatorii au acordat servicii la circa 90,3 mii de turiști și excursioniști, ce constituie doar 24,1% față de anul 2019. Din numărul total de turiști, 68,2% au constituit turiștii rezidenți (locali) și 31,8% - turiștii nerezidenți (străini).

Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat scăderea investițiilor. În 2020, volumul investițiilor în active imobilizate a scăzut cu 2,6%, însumând circa 27,1 mild. lei. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici (-6,6%), generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale. Au scăzut esențial investițiile în mașini și utilaje (-11,4%), clădiri nerezidențiale (-13,5%) și rezidențiale (-5,1%). De asemenea, criza pandemică a influențat puternic fluxul investițiilor străine (-15,8%). Investițiile publice au fost limitate de constrângerile bugetare (-1,5%). Totuși, surse de susținere a activității investiționale în 2020 au fost investițiile în infrastructură finanțate din Fondul rutier (de 2 ori mai mult) și din împrumuturile externe (+32,3%).

Cererea internă în diminuare a avut impact dezinflaționist și, ca rezultat, rata inflației anuală (decembrie 2020 față de decembrie 2019) a constituit 0,4%, fiind sub limita intervalului de variație al țintei inflației stabilite de Banca Națională a Moldovei (5% +/- 1,5%). În scopul atenuării presiunii dezinflaționiste, la data de 06.11.2020 BNM a luat decizia de a micșora rata de bază de la 2,75% până la 2,65%.

Leul moldovenesc s-a depreciat față de Euro. De la începutul anului 2020 moneda națională a marcat o depreciere neesențială de 0,03% față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 17,21 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2020 până la 17,21 lei la 31.12.2020), dar față de Euro leul moldovenesc s-a depreciat cu 9,7%. Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la 31.12.2020 a atins un record istoric de 3783,5 mil. dolari, majorându-se cu 23,7% comparativ cu nivelul înregistrat la 31.12.2019.

Masa monetară M3 la sfârșitul anului 2020 a constituit circa 107,6 mild. lei, majorându-se cu 19,7% comparativ cu sfârșitul anului 2019. Evoluția masei monetare M3 a fost determinată de majorarea banilor în circulație cu 29,9%, depozitelor la vedere – cu 29,5% și depozitelor în valută străină – cu 18,4%. Cererea pentru credite este în diminuare: volumul creditelor noi acordate în anul 2020 a înregistrat o micșorare cu circa 2% față de anul 2019.

Veniturile bugetare au fost sub nivelul din anul 2019. La Bugetul public național au fost încasate venituri în valoare de circa 62,7 mild. lei în anul 2020, în diminuare cu 0,5% față de anul 2019. Totodată, au fost realizate cu 11,1% mai multe cheltuieli, acestea însumând circa 73,3 mild. lei. Astfel, deficitul bugetar a atins un nou maxim istoric (-10,6 mild. lei).

În anul 2020 datoria de stat a atins un nivel maxim istoric – 67,8 mild. lei. Datoria de stat internă însumează 29,2 mild. lei și a înregistrat o majorare de 26,2% față de anul precedent. Totodată, datoria de stat externă este la nivel de circa 2,2 mild. dolari SUA (38,6 mild. lei) și a crescut cu 31,5% (cu 31,6% - în moneda națională). Criza pandemică a determinat accentuarea necesității de finanțare a bugetului și, astfel, pe parcursul anului 2020 au fost înregistrate intrări de surse externe de finanțare în sumă de 557,4 mil. dolari, comparativ cu 241,8 mil. dolari în anul 2019.

Impactul negativ al pandemiei COVID-19 și a măsurilor restrictive asociate s-au răsfrânt și asupra balanței de plăți. Diminuarea cererii interne în anul 2020 a determinat micșorarea deficitului contului curent cu 28,9%. De asemenea, sistarea activității economice și perspectivele incerte cu privire

la viitor au influențat negativ activitatea investițională și, astfel, în perioada de referință intrările de capital sub formă de investiții străine directe s-au micșorat de 8 ori.

Comerțul internațional cu bunuri a fost afectat de criza pandemică. Reducerea cererii externe din partea principalilor parteneri ai Republicii Moldova a rezultat în scăderea exporturilor, iar diminuarea consumului a condus la scăderea importurilor. În anul 2020 s-au diminuat exporturile cu 10,6%, iar importurile - cu 7,3%. Soldul negativ al balanței comerciale a constituit circa 2,9 mild. dolari SUA, cu 4,3% mai mic decât cel înregistrat în anul 2019. Gradul de acoperire al importurilor cu exporturi a constituit circa 46%, inferior celui înregistrat în anul 2019 cu 1,7 p.p.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională în anul 2020 a constituit 8107,5 lei și s-a majorat în termeni nominali cu 10,2% față de anul 2019. În termeni reali salariul s-a majorat cu 6,2%. Exprimat în valută străină acesta a constituit circa 410 Euro sau 468 dolari SUA. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7313,8 lei, fiind în creștere cu 10,2%, iar în sectorul real - 8402,7 lei și s-a majorat cu 10,2%, respectiv (în termeni nominali).

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară în trimestrul IV 2020 a înregistrat valoarea de 4,3%. Numărul șomerilor înregistrați la oficiile forței de muncă în anul 2020 a constituit 50,2 mii persoane și s-a majorat de circa 1,6 ori față de anul 2019.

Proгноza economiei mondiale

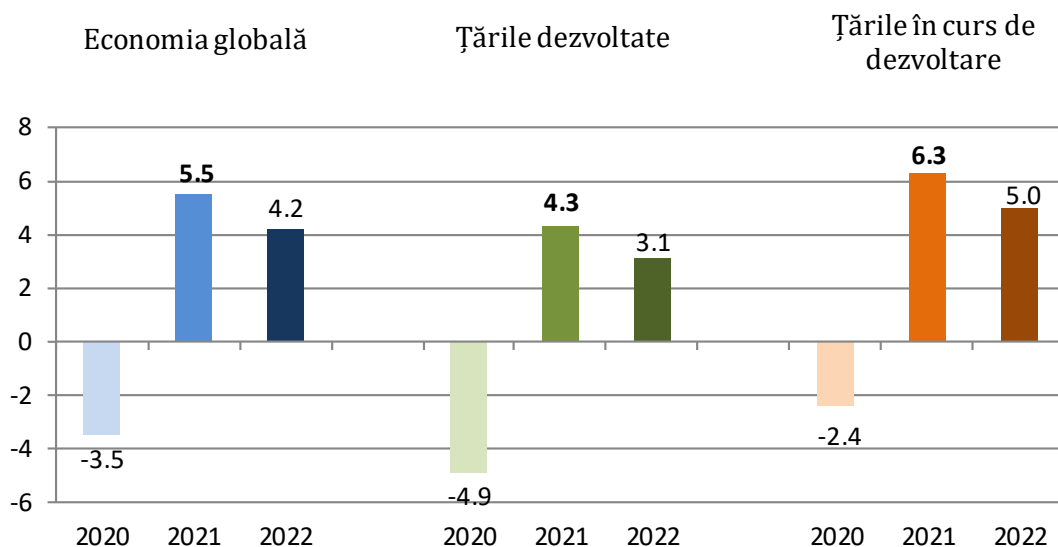
Criza cauzată de răspândirea pandemiei COVID-19 a avut un impact imens asupra economiei mondiale în anul 2020. Măsurile întreprinse pentru combaterea răspândirii infecției au dus la reducerea semnificativă a activității de producție, comerțului, creșterea șomajului, diminuarea consumului. În condițiile scăderii accentuate a cererii, perturbării lanțurilor valorice globale și gradului înalt de incertitudine, companiile și-au redus activitatea investițională.

Ca răspuns la aceste provocări, guvernele au întreprins măsuri în vederea atenuării efectelor crizei, cum ar fi amânările și "vacanțele" fiscale, de credit și de arendă oferite mediului de afaceri și populației; suportul financiar pentru cele mai afectate ramuri ale economiei; programe de creditare preferențială; garanții din partea statului, plăți directe acordate cetățenilor etc. În rezultat, în semestrul II 2020, după eliminarea restricțiilor, economiile multor țări au intrat într-o fază de recuperare mai intensă decât s-a anticipat. Plus la aceasta, aprobările recente cu privire la vaccinuri și lansarea procesului de vaccinare în unele țări începând cu luna decembrie 2020 creează premise optimiste pentru depășirea acestei crize.

Având la bază aceste ipoteze, Fondul Monetar Internațional (FMI) a revizuit în creștere prognoza economiei globale în raportul său World Economic Outlook publicat în ianuarie 2021. Conform acestei prognoze, volumul produsului global se estimează să crească cu 5,5% în anul 2021 și cu 4,2% - în 2022.

Totuși, creșterea numărului de infecții la sfârșitul anului 2020 (inclusiv cu noile tulpini ale virusului), reluarea măsurilor de autoizolare, problemele logistice privind distribuția vaccinurilor și incertitudinea cu privire la procesul de vaccinare propriu-zis reprezintă constrângeri semnificative pentru realizarea prognozei. Respectiv, conform proiecțiilor FMI, revenirea economiei mondiale la niveluri anterioare, cu mare probabilitate, o să fie de lungă durată, neuniformă și asociată unui grad înalt de incertitudine.

Proгноza creșterii economice

Sursă: FMI, World Economic Outlook, ianuarie 2021

Conform prognozei, practic toate regiunile vor înregistra creștere economică. În anul 2021 activitatea economică în Statele Unite ale Americii va fi influențată de politica bugetar-fiscală stimulatorie. În rezultat, se prognozează o majorare a PIB-ului real de 5,1% în anul 2021 și de 2,5% – în 2022.

Economia Japoniei la sfârșitul anului 2020 la fel a adoptat un pachet de măsuri bugetar-fiscale stimulative, ceea ce va asigura o creștere reală a PIB de 3,1% în anul 2021. Pentru anul 2022 se prognozează o creștere de 2,4%.

Totodată, pentru țările Zonei Euro prognoza creșterii economice pentru anul 2021 a fost diminuată pînă la 4,2%, reieșind din reintroducerea măsurilor de autoizolare în Germania, Franța, Italia etc. la sfârșitul anului 2020 din cauza creșterii cazurilor de infecție, ceea ce a condus la diminuarea activității economice. Pentru anul 2022 se estimează o creștere de 3,6%.

Pentru Federația Rusă se prognozează o revigorare economică de 3% în anul 2021 și 3,9% pentru anul 2022. Totodată, dezvoltarea economiei acestei țări va fi condiționată de perspectivele evoluției prețurilor internaționale la petrol, care sunt incerte.

În China, datorită măsurilor restrictive eficiente și suportului puternic din partea investițiilor publice, se așteaptă o redresare accentuată a economiei. Prin urmare, creșterea economică în această țară să estimează la nivel de 8,1% pentru anul 2021 și 5,6% - pentru anul 2022.

Produsul global, volumul tranzacțiilor comerciale și prețurile medii la petrol și alte produse în anii 2018-2020 (creștere anuală procentuală)

	Date efective	Estimări	Prognoza		Diferența dintre prognoza actuală și cea din octombrie 2020	
	2019	2020	2021	2022	2021	2022
Produsul global	2,8	-3,5	5,5	4,2	0,3	0,0
Statele Unite ale Americii	2,2	-3,4	5,1	2,5	2,0	-0,4
Germania	0,6	-5,4	3,5	3,1	-0,7	0,0
Franța	1,5	-9,0	5,5	4,1	-0,5	1,2
Italia	0,3	-9,2	3,0	3,6	-2,2	1,0

	Date efective	Estimări	Prognoza		Diferența dintre prognoza actuală și cea din octombrie 2020	
	2019	2020	2021	2022	2021	2022
Japonia	0,3	-5,1	3,1	2,4	0,8	0,7
China	6,0	2,3	8,1	5,6	-0,1	-0,2
India	4,2	-8,0	11,5	6,8	2,7	-1,2
Federația Rusă	1,3	-3,6	3,0	3,9	0,2	1,6
Volumul tranzacțiilor comerciale (mărfuri și servicii)	1,0	-9,6	8,1	6,3	-0,2	0,9
Prețul mediu la petrol	-10,2	-32,7	21,2	-2,4	9,2	-5,4
Prețurile medii la alte produse	0,8	6,7	12,8	-1,5	7,7	-2,0

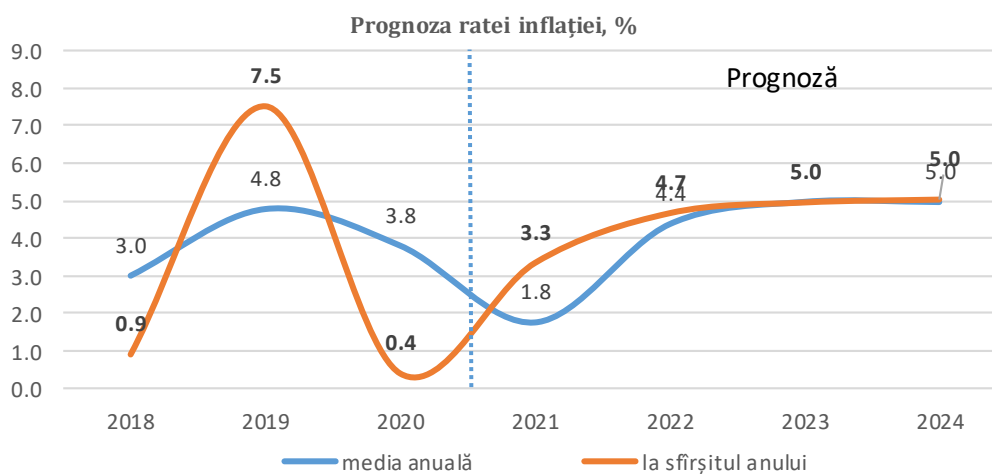
Sursă: FMI, World Economic Outlook, ianuarie 2021

Se anticipează o creștere de 8,1% a comerțului mondial în anul 2021, ca urmare a recuperării activității economice globale, iar pentru anul 2022 - o creștere mai moderată de 6,3%. Recuperarea comerțului cu servicii va fi mai lentă față de comerțul cu bunuri, fiind condiționată de intensitatea redusă a călătoriilor internaționale.

Prognoza inflației și a cursului de schimb al monedei naționale

Cererea internă în creștere va avea impact pro-inflaționist asupra prețurilor de consum. Conform prognozei Băncii Naționale a Moldovei, **rata anuală a inflației** la sfârșitul anului 2021 se estimează la nivel de 3,3%. Pentru anii următori aceasta va fi relativ stabilă, constituind 4,7%-5%. Rata inflației medie anuală pentru anul 2021 se estimează la nivel de 1,8%, iar în următorii 3 ani va constitui 4,4%, 5% și 5%, respectiv.

Cursul monedei naționale va constitui la sfârșitul anului 2021 17,90 lei pentru 1 dolar SUA, cu o depreciere în următorii trei ani până la 19,88 lei pentru 1 dolar SUA. Cursul mediu anual pentru anul 2021 este prognozat la nivel de 17,64 lei pentru 1 dolar SUA, iar în următorii 3 ani moneda națională se va deprecia ușor până la 19,66 lei pentru 1 dolar SUA în anul 2024.

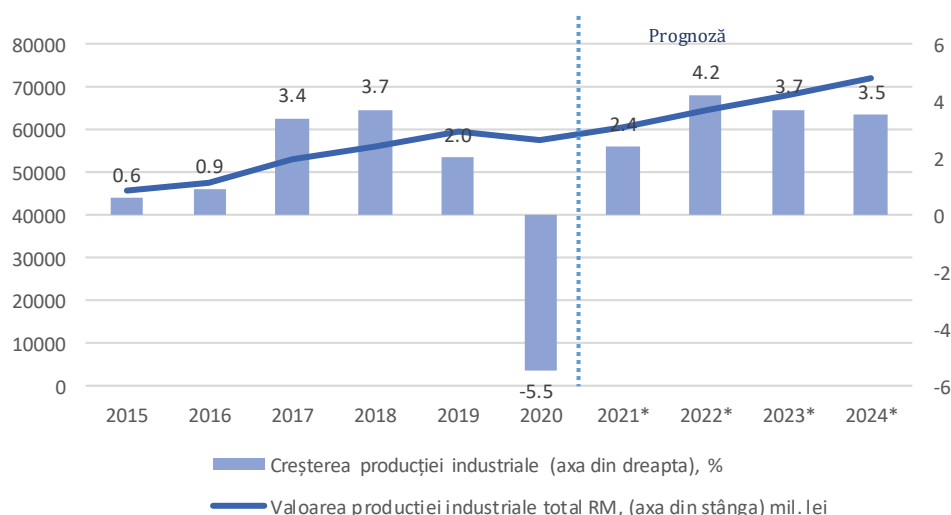
Sursă: datele BNS, estimările BNM și MEI

Proгноza sectorului real

După o diminuare de 5,5% înregistrată în 2020, sectorul industrial va reveni pe un trend crescător în anul 2021 (+2,4%). Datorită îmbunătățirii cererii externe așteptate din regiune, ca urmare a vaccinurilor aplicate împotriva virusului COVID-19, se va îmbunătăți situația în ramurile exportatoare, inclusiv în cadrul Zonelor Economice Libere, unde se anticipează o creștere a activității industriale cu circa 10% în 2021. De asemenea, se anticipează evoluții mai pozitive decât în 2020 și în celelalte ramuri industriale.

În ceilalți ani de prognoză (2022-2024), se anticipează o evoluție stabil-pozitivă a sectorului industrial, încadrată între 3-4%. Dezvoltarea Zonelor Economice Libere, a platformelor industriale, valorificarea oportunităților Acordului de Asocierie vor constitui factorii de bază care vor asigura creșterile sectorului industrial în următorii ani. Un factor stimulator va fi creșterea investițiilor în mașini și utilaje realizate în anii de până la criză, care au crescut 3 ani consecutiv cu un ritm de 5-10%, anticipându-se astfel o creștere a productivității în sector.

Proгноza sectorului industrial, 2020-2024

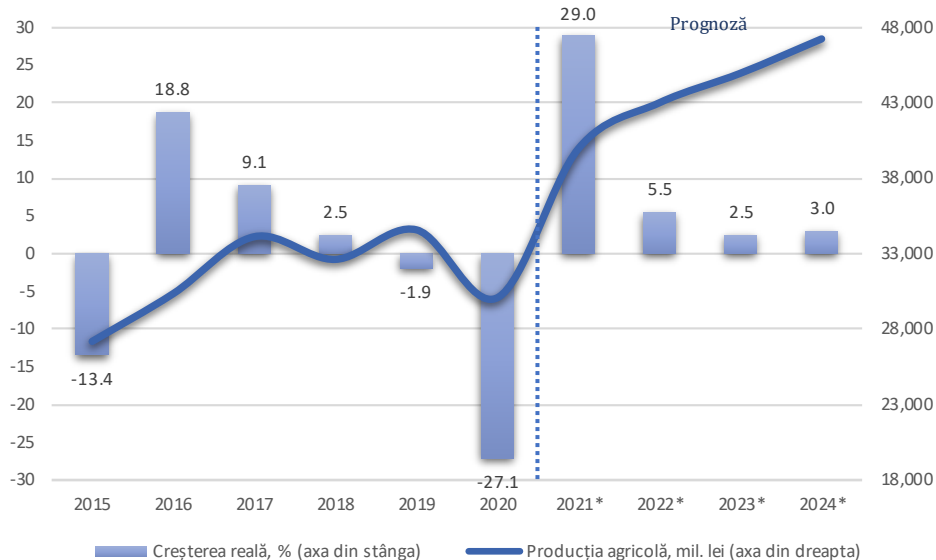

Sursă: datele BNS, estimările MEI

După un an de secetă profundă, în 2021 se anticipează o creștere a producției agricole cu circa 29%. Conform estimărilor, în 2021 producția vegetală va crește cu circa 45%, iar producția animalieră va avansa cu mai puțin de 1%. Totuși, din cauza constrângerilor financiare a producătorilor mici și mijlocii ca urmare a efectelor secetei anului 2020 și a pandemiei Covid-19, volumul producției agricole nu va reveni la nivelul de până la secetă.

În anii următori, în cazul unor condiții meteo relativ favorabile se estimează o creștere a sectorului agricol de 3-5%. În general, incertitudinea condițiilor climaterice rămâne a fi un factor de risc pentru toată perioada de prognoză. Totuși, acest risc va fi diminuat de implementarea tehnologiilor performante și creșterea investițiilor în sector, tendințe înregistrate în ultima perioadă. De menționat, că prognoza respectivă a fost elaborată în baza datelor Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Proгноza producției agricole, 2020-2024

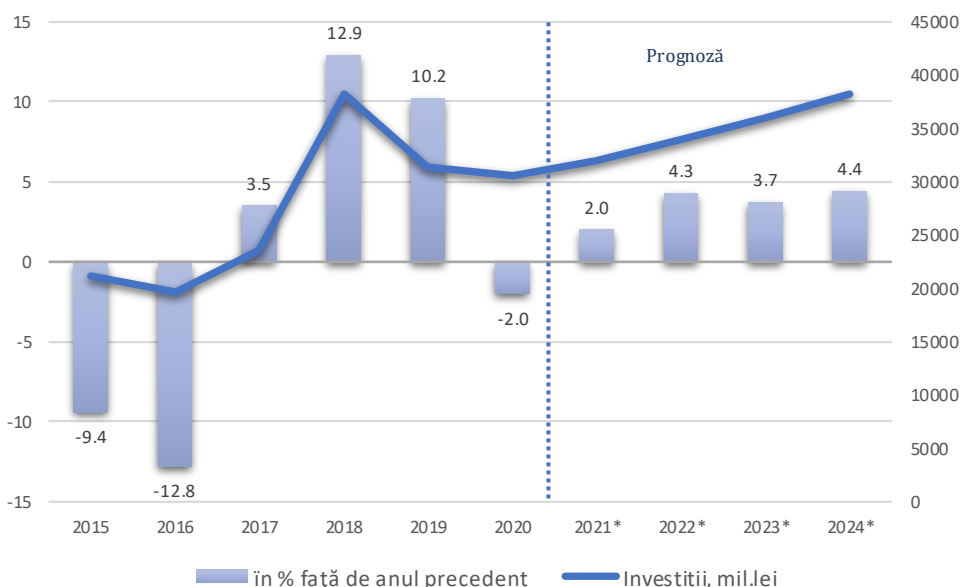

Sursă: datele BNS, estimările MEI, MADRM

În 2021 activitatea investițională va continua să fie afectată de consecințele pandemiei, dar va înregistra valori pozitive (+2%). Investițiile publice în infrastructură, inclusiv cele finanțate din sursele partenerilor de dezvoltare vor continua, însă limitările bugetare nu vor permite creșterea acestora (-6%). Se vor diminua investițiile în drumuri, dar și cele în sectorul energetic ca rezultat al încheierii unor proiecte investiționale importante precum este gazoductul Ungheni-Chișinău. Totuși, situația creditară favorabilă, tendința de re tehnologizare a economiei, vor fi factori care vor contribui pozitiv la evoluția investițiilor private. În Zonele Economice Libere se anticipează o creștere de 2 ori a investițiilor comparativ cu 2020, planificându-se reluarea proiectelor investiționale planificate pentru 2020, precum și începerea unor proiecte noi în condițiile îmbunătățirii mediului extern.

În anii următori (2022-2024) se anticipează că investițiile vor evolua stabil pozitiv, în ritmuri de creștere de circa 4% anual. Totuși, mediul politic instabil, constrângerile prezente în calea mediului de afaceri vor fi factorii ce vor afecta negativ activitatea investițională și atragerea investițiilor străine în perioada de prognoză.

Proгноza volumului de investiții, 2020-2024

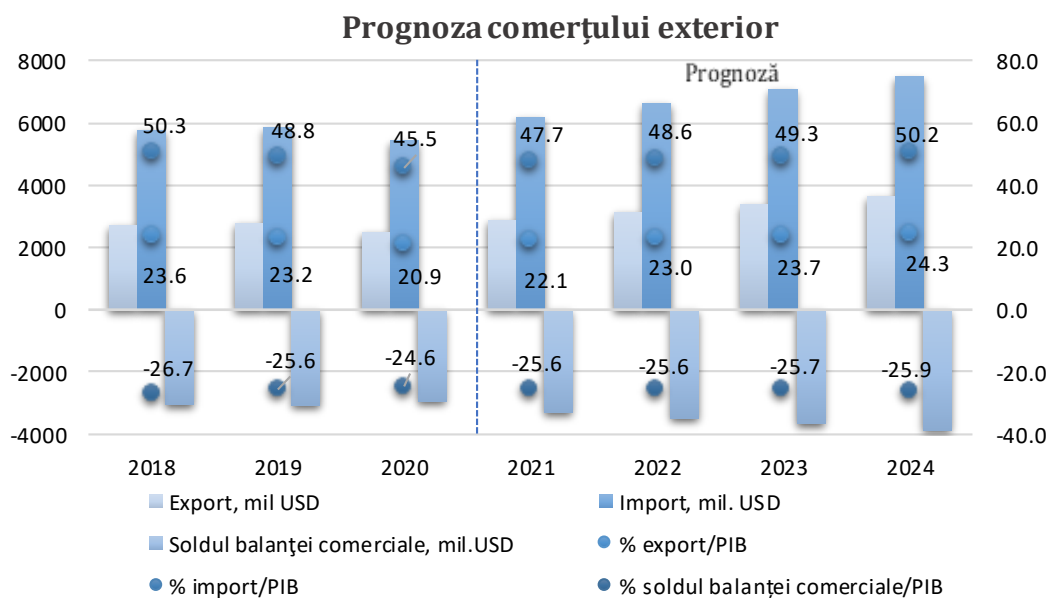
Sursă: datele BNS, estimările MEI

Proгноза comerțului exterior

Ipotezele de bază care au fost luate în considerație la prognoza comerțului exterior sunt prognoza pozitivă a sectorului real, relansarea consumului intern, înviiorarea cererii externe, majorarea prețurilor externe la produsele petroliere și materie primă, precum și baza scăzută de comparație.

Conform estimărilor, în anul 2021 un factor principal de creștere a exporturilor va fi sectorul agricol, care va impulsiona exporturile de produse agroalimentare. Astfel, se prognozează un volum al exporturilor cu 14,7% mai mare decât în anul 2020. Pentru următorii ani se prevede relansarea treptată a economiei și, astfel, va continua promovarea exporturilor pe piețele tradiționale, dar și penetrarea piețelor noi de desfacere. Dezvoltarea Zonelor Economice Libere va stimula în continuare expansiunea sectoarelor orientate spre piețele externe. Luând în considerație multitudinea de factori, pentru anii următori 2022-2024 exporturile se vor majora în mediu cu 8,3%.

Majorarea consumului, din contul creșterii veniturilor populației, urmare relansării activităților economice, majorarea necesarului de materie primă în sectoarele productive ale economiei, vor influența pozitiv cererea pentru bunurile de import. Deficitul de producție agricolă în anul 2021, ca rezultat al condițiilor meteorologice nefavorabile din anul precedent va determina creșteri ale importului de produse ale regnului vegetal. În acest context, estimăm pentru anul 2021 un volum al importurilor în creștere cu 13,7%. Importurile vor fi influențate negativ de deprecierea monedei naționale. Pentru anii 2022-2024 anticipăm o creștere a importurilor în medie cu circa 6,7%.

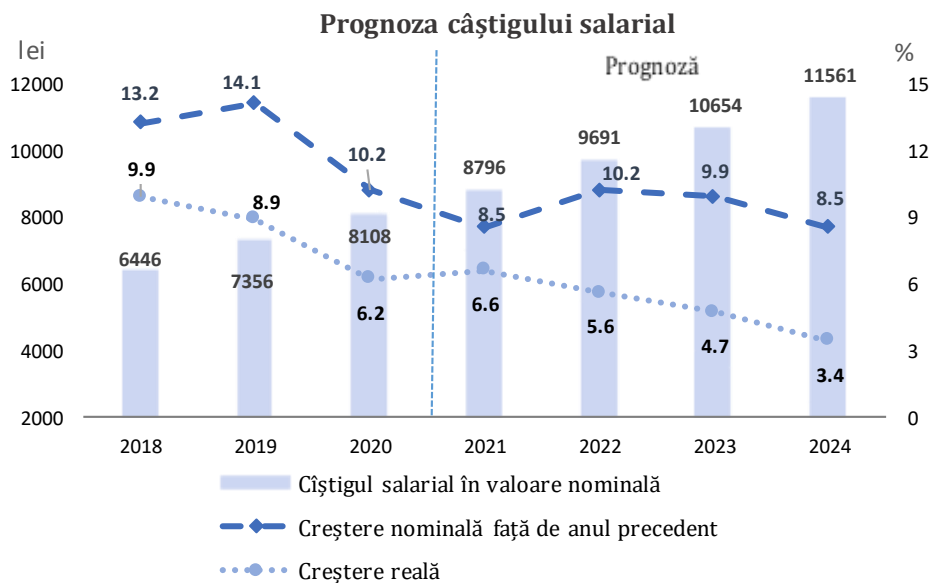
Sursă: datele BNS, estimările MEI

Proгноза indicatorilor remunerării muncii

În pofida influenței unor factori negativi, precum: sistări complete sau parțiale a activităților din sectorul real al economiei, diminuări ale numărului de salariați, cauzate de pandemia COVID-19, angajatorii și-au onorat obligațiunile față de salariați. Astfel, în anul 2020 fondul de remunerare a muncii a fost în creștere cu 6,3% față de anul 2019. În aceste condiții, fondul de remunerare în sectorul real a fost estimat în valoare de 49,3 mild. lei pentru anul 2021, în creștere cu 10,2% față de anul 2020 în termeni reali. Totodată, se prevede menținerea plăților salariale în sectorul bugetar, conform angajamentelor Guvernului, inclusiv și majorările din 1.01.2021 și din 01.04.2021 a salariilor în domeniul ocrotirii

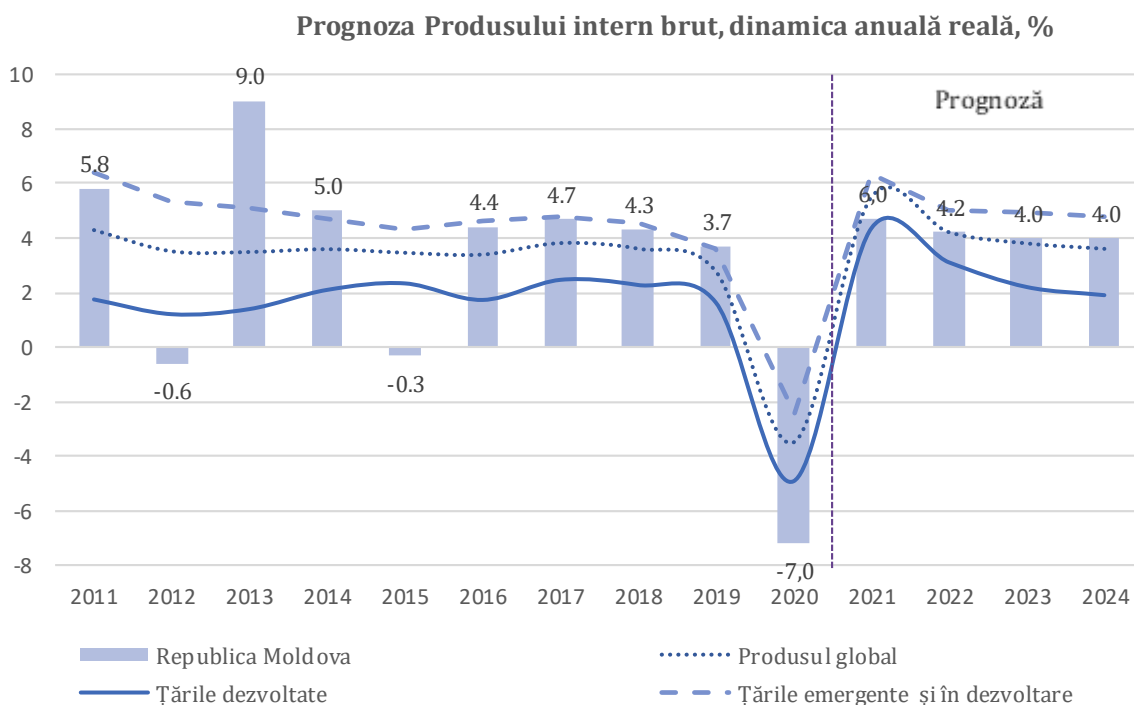
sănătății”. Astfel, în sectorul bugetar fondul de remunerare a muncii se prognozează în mărime de 14,2 mild.lei, în creștere cu 3,7% în termeni reali.

Printre principalii factori ce vor influența valoarea salariului mediu în anii 2022-2024 se enumeră creșterea economică prognozată, deficitul accentuat de forță de muncă, efectele majorării salariilor angajaților din domeniul ocrotirii sănătății, precum și majorarea cuantumului salariului minim garantat în sectorul real.

Prognoza Produsului intern brut

Conform proiecțiilor, se anticipează o revigorare treptată a economiei pe termen mediu. **Produsul intern brut** va înregistra o creștere reală de circa 6% în anul 2021 și o valoare de circa 228 mild.lei, iar în următorii ani (2022-2024) creșterea economică se va menține pe o traiectorie ascendentă în jur de 4% până la finele orizontului de prognoză. Vor înregistra creșteri majoritatea sectoarelor economice. După un an cu secetă profundă, sectorul agricol își va reveni în anul 2021 și se va menține în creștere, în cazul unor condiții climatice favorabile, asigurând totodată și evoluția pozitivă a industriei alimentare. Odată cu îmbunătățirea mediului extern ca rezultat al vaccinării populației și îmbunătățirii situației epidemiologice la nivel global, anticipăm revenirea activității sectoarelor dependente de cererea externă (industria prelucrătoare, exportul de bunuri și servicii etc.).

Pe partea cererii, se estimează revenirea consumului privat pe o traiectorie ascendentă începând cu anul 2021 și va continua să fie unul din factorii determinanți ai creșterii economice. Printre sursele de acoperire a consumului se evidențiază veniturile salariale, remitențele în creștere, creditele bancare, care au devenit destul de atractive odată cu diminuarea ratelor dobânzii, pensiile indexate etc. Activitatea investițională va stagna în anul 2021, în condițiile dificultăților financiare atât în sectorul privat, cât și public. Indicatorii comerțului exterior se vor ameliora în condițiile conjuncturii externe mai favorabile.

Riscuri de nerealizare a prognozei

Realizarea acestui scenariu de prognoză a indicatorilor macroeconomici poate fi perturbată de următoarele riscuri interne și externe:

Riscuri externe:

- Înrăutățirea perspectivelor economice globale, ca efect al agravării pandemiei de Covid-19: acest risc vine din impactul posibil asupra economiei Republicii Moldova prin reducerea cererii externe, contribuind astfel la diminuarea exporturilor și remitentelor și, prin urmare, la micșorarea producției industriale, consumului populației și creșterii ratei șomajului.
- Apariția unor eventuale șocuri externe ale prețurilor la petrol.
- Creșterea tensiunilor geopolitice la nivel mondial poate influența creșterea prețurilor la resurse energetice și la alte produse.
- Șocuri negative în evoluția economiilor partenerilor comerciali principali ai Republicii Moldova pot influența negativ exporturile, remitențele, activitatea industrială, etc. Tensiunile sociale în SUA și țările EU de asemenea pot contribui la creșterea nivelului de incertitudine privind perspectivele dezvoltării economice la nivel global.

Riscuri interne:

- Reintroducerea unor restricții severe comparabile cu cele din perioada de urgență din anul 2020 și tergiversarea procesului de vaccinare.

- De frica contaminării, consumatorii și producătorii ar putea să revină mult mai lent la comportamentul de producție și consum obișnuit. Aceasta va afecta în mod particular sectorul serviciilor.
- Condițiile climaterice nefavorabile, care sunt dificil de prognozat, pot contribui la diminuarea volumului producției agricole, cu repercusiuni asupra sectorului industrial și exporturilor.
- Instabilitatea politică, ce influențează negativ activitatea economică și investițională, intensifică tensiunea socială și provoacă instabilitate macroeconomică.
- Accentuarea dezechilibrelor la nivel macroeconomic (creșterea deficitului bugetar, deficitului contului curent, costului forței de muncă, datoriei publice) va contribui la creșterea vulnerabilității economiei naționale.
- Fluctuațiile excesive ale cursului de schimb al monedei naționale, care pot influența negativ activitatea agenților economici.

Prognoza preliminară a indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2024

Indicatori	Unitatea de măsură	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		Efectiv			Estimări	Prognoză		
Produsul intern brut nominal, mild.lei	mild. lei	192,5	210,4	206,4	227,7	248,8	271,3	292,8
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	%	104,3	103,7	93,0	106,0	104,2	104,0	104,0
Indicele prețurilor de consum, %								
mediu anual	%	103,0	104,8	103,8	101,8	104,4	105,0	105,0
la sfârșitul anului	%	100,8	107,5	100,4	103,3	104,7	105,0	105,0
iunie față de decembrie a anului precedent	%	100,8	104,3	101,1	101,8	103,3	103,5	103,6
decembrie față de iunie	%	100,0	103,1	99,3	101,5	101,3	101,4	101,4
Cursul de schimb al leului, MDL/USD								
mediu anual	lei/USD	16,80	17,58	17,32	17,64	18,33	18,99	19,66
la sfârșitul anului	lei/USD	17,14	17,21	17,21	17,90	18,46	19,12	19,88
Exporturi, mil. USD	mil.USD	2706	2779	2485	2850	3120	3385	3620
față de anul precedent, %	%	111,6	102,7	89,4	114,7	109,5	108,5	106,9
Importuri, mil. USD	mil.USD	5760	5842	5416	6160	6600	7050	7480
față de anul precedent, %	%	119,2	101,4	92,7	113,7	107,1	106,8	106,1
Soldul balanței comerciale, mil.USD	mil.USD	-3054	-3063	-2931	-3310	-3480	-3665	-3860
Producția industrială, mild. lei	mild. lei	56,2	59,3	57,5*	60,6	64,4	68,1	71,9
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	%	103,7	102,0	94,5	102,4	104,2	103,7	103,5
Producția agricolă, mild.lei	mild. lei	32,6	34,6	30,1	40,0	43,0	45,0	47,3
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	%	102,5	98,4	72,9	129,0	105,5	102,5	103,0
Investiții în active imobilizate, mild.lei	mild. lei	27,5	31,3	30,5	31,9	33,95	35,9	38,2
față de anul precedent în prețuri comparabile, %	%	112,9	110,2	98,0	102,0	104,3	103,7	104,4
Salariul nominal mediu lunar, Lei	lei	6446	7356	8108	8796	9691	10654	11561
față de anul precedent(%): nominal	%	113,2	114,1	110,2	108,5	110,2	109,9	108,5
real	%	109,9	108,9	106,2	106,6	105,6	104,7	103,4
Fondul de remunerare a muncii, mild.lei	mild. lei	46,1	54,3	57,5*	63,5	70,0	76,9	83,4
față de anul precedent(%): nominal	%	115,3	117,7	106,0	110,5	110,1	109,9	108,5
real	%	111,9	112,3	102,1	108,6	105,5	104,7	103,4

*Estimările Ministerului Economiei și Infrastructurii